

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
ÓLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Bűn és bűnhődés.

Mindannyiunk feje fölött ott lóg a végzet könyörtelen ökle, amely minden percben lecsaphat ránk, megsemmisíthet bennünket. Az emberiség életében fontos valami, hogy ez meg van. Tolvajok, rablók, gyilkosok, csalók szabadon zsákmányolnak ki a társadalmat, ha ettől a kemény ököltől, a törvénytől nem félnének. És hogy ez a félelem a legteljesebb legyen, hogy minden ember tudhassa, ha bűnt követ el, okvetlenül és ki méletlenül bűnhődik: kell, hogy ez az ököl olyan legyen, hogy rangot, vagyont, befolyást ne ismerjen, végezze módját gépmódjára, sujtson le ott, ahol arra szükség van.

A legutóbbi lapok törvényszéki rovatából különösen két eset tűnik ki rikítóan, megírásra érdemesen: a paralitikus gróf és egy gazdag bankdirektor esete.

A gróf ur ellen az volt a vád, hogy szerette a fejletlen kislányokat. Nem mint gyermekbarát. Dehogy! Erre a szeretetre a büntető törvénykönyvben súlyos paragrafus van. A gróf urról kitudódott egy csomó kisleányok ellen elkövetett erkölcsfélenség, a vizsgálatot megindították ellene, megtartották a főárgyalást is és a végzet ökle mégsem sujtott le rá. A tárgyalás azzal végződött, hogy a gróf urnak azt mondták: „Tessék nyugodtan haza sélálni, méltóságos ur! A tanuvallomások nagyon ingadozók és különben is Ön

egy degenerált egyén, akinek a cselekedeteit a törvény nem tudja büntetni!”

A gazdag bankdirektort jól ismeri a közönség. Klein Pál Lipót a neve és a Haverda-ügyben szerepel. Bizonyosságok voltak arra nézve, hogy tudott a gyilkosság tervezéséről, sőt pénzelte is a szereplőket. Erre a gazdag bankdirektor szerződtetett egy kiváló jogászt, aki addig forgatta a gyanuokokat, amíg a bíróság maga is megrendült hitében és nem merete elrendelni a vádat. A bankdirektor urat szabadon engedték és az lesietett Abbáziában, hogy egy kis kurával rendbehozza a fogságban megrendült egészségi állapotát.

Nem akarunk kételkedni abban, hogy a bíróság helyesen járt el. A gróf ur valóban paralitikus, akinek nincsen belátása, a Klein Pál Lipót ügyben pedig elhisszük, hogy zseniális fiskálisának sikerült a gyanuokokat elhalványítani. De joggal feltehető a kérdés: habozott volna-e a végzet ökle lesujtani, ha a gróf ur nem gróf, hanem egy részeges napszámos, a gazdag bankár pedig szegény ember, aki nem tudja maga mellé megszerezni az ország legjelesebb kriminálistáját?

Bizony kérem, lecsapott volna a végzet kemény ökle, mint már lecsapott számtalan esetben. És ezen lehet gondolkodni. Tehát mégsem egyformán lebeg fejkünk felett a vézett ökle! Ez az

ököl a gyakorlati életben mégsem egyformán működik, hanem kormányozni lehet.

A bűnt tehát nem követi mindig méltóan a bűnhődés. Ha bűnösök vagyunk, igyekezzünk gazdagok, vagy grófok lenni. De ha szegények is vagyunk és rangunk sincs, Isten irgalmazzon szegény fejünknek! Ilyen esetben az a bizonyos ököl könyörtelen. És ezért a bírót nem lehet hibáztatni. Ő is csak ember és nem vonhatja ki magát bizonyos kényszerek alól, melyeket a társadalom alkot és amelyeket neki is követni kell.

Talán egy modern, jövődő korszak ezeket a kényszereket és előítéleteket el-söpri. Talán!

A Zimányi meggyőződése.

— Szegvári levél. —

A „Mindszenti Lap“ 42-ik számában „Katholikus pappól szociálista agitátor“ cím alatt egy hír jelent meg, mely arról szól, hogy Zimányi Dezső szegedi születésű katn. pap, ki még egy hónappal ezelőtt szegvári káplán volt, meggyőződését követve, önként ott hagyta a szerinte „maradi, ósdi és sötétségben bujkáló, alnokoskodó papzsákot“ és beállott a 48-as szociáldemokrata pártba, mert csak annak elvei alapján boldogulhat az emberiség . . .

Erre a hírre nézve sziveskedjék meg-

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

☞ ☞ mérsékelt kamalláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ☞ ☞

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. **Az igazgatóság.**

TÁRCA.

Tört szárnyak.

Írta: Jean Reibrach.

A szálló ablakából napos reggelen Tréles Blanche szórakozottan bámult le a kikötőbe.

Pár óra múlva viszi a hajó Newyork felé Varden Léonnal együtt. Egy pillanatnyi magabaszállás következett. A fiatal nő gondolatai vissza, a férje felé szálltak.

Tréles kétségen kívül szenvedni fog kissé. De hát jó, értelmes ember. Meg fogja érteni a dolgot. Senki sem hibás benne. Ez az élet! Aztán tudományos buvárlatai vigasztalni fogják!

Mellette a Varde Léon hangja hallatszott:

— Bizonyos vagy benne, kérdezte, hogy nem sajnálsz semmit?

Blanche istenien mosolygott rá:

— Mit sajnálhatnék te melletted.

Kék szemei végtelen imádat fejeztek ki. A szavak még szebbé tették szerelmes száját és a hangja valamely misztériumból látszott jönni.

— Feledjünk mindent! mondta. Ne gondoljunk többé másra, mint a magunk boldogságára. Rövid örömeink, lopva rendezett találkáink helyett végre mindketten csak az egymáséi vagyunk egészen örökre!

— Igen, valóban! hagyta rá Varde Léon.

Blanche hátrált egy kissé.

— Minő hangon monod te ezt?

Majd figyelmessé téve kérdezte:

— Mi lett téged? Nyugtalannak látszol.

— Nyugtalannak? Nem! Csak szeretném, ha már indulhatnánk. Nem gondolod, hogy a férjed? . . .

— Nos?

— Rájött a dologra, megtudott mindent! . . . és utánunk jön! . . .

— Oh, hogyan? Téged nem ismer. Azt sem tudja, vagy-e a világon. Nem, menj! Határozottan meg van róla győződve, hogy Touraineben vagyok beteg növérmenél.

— Bizonyára! hagyta Léon helyben. Csak tréfáltam. Eszébe jutott, hogy indulásuk előtt még különböző bevásárlásokat kell tennie és távozott. A fiatal asszony folytatta előkészületeit. Mint madár az ágon, úgy röpködött ide-oda a szobában. Közben tudtán kívül dalra fakadt, hogy talán hangjának csengésében temessen vala-

mely kellemetlen gondolatot. És valóban min len gond elszállt az elméjéből. A boldogság joga mindenkinek. Ezzel a joggal élt a világ előtt. Mint a legendák dicsőített szerelmesei, megtörte szenvedése béklyóit, melyekbe az övéi, a társadalmi konvencionális formák s a saját fiatal lányos tudatlansága kényszerítette. Kibontakozott belőlük a szabadság, a világosság felé . . .

A pincér szakította félbe a gondolatait. Névjegyet nyújtott át neki. A fiatal asszony összezerzett, aggódni kezdett: a rendőrbiztos!

Erővel összeszedte magát:

— Bocsássa be! mondta.

— Trélesné asszonyhoz van szerencsém? kérdezte a biztos.

Blanche kissé remegő hangon mondta:

— Bocsánat. Én Vardéné vagyok.

A biztos megnyugtató kézmozdulattal folytatta:

— Sajnálatomra, asszonyom, tudatnom kell, hogy Tréles ur feljelentést tett és így nagysád nem utazhat el.

A fiatal asszony megszeppenve hebegte:

— Varde ur tüstént visszatér, ő jobban fogja tudni, mint én, hogy mit feleljen önnek.

— Semmi feleletre nincs szükség, mondta a biztos, A Varde ur közbelépése csak őt magát is kellemetlen

engedni Szerkesztő ur, hogy az igazság kedvéért megjegyezsem a következőket:

Zimányi Dezső meggyőződésére hivatkozok és azzal okadatolja meg tettét, hogy Mezőfi pártjának szolgálatába áll. — Nálam pedig megvan ez év szept. 26-áról kelt levele, melyben tőlem s egy barátomtól kíségetésként s sürögősen kér néhány forintot; ezen levelében a következőket írja:

„A lelkiismeret nem visz rá, hogy én Mezőfinék tegyek szolgálatot“ . . .

tovább pedig említi, hogy valami szegvári ember dolgozik Mezőfinél, aki

„azt az ajánlatot tette, hogy ad nekem Mezőfi munkát és pénzzel is kíséget, különösen, ha elmegyek vele Szegvárra októberben a gyűlésükre . . .“

Az a kérdés egyedül, hogy lehet-e egy embernek, egy időben egymással homlokegyenest ellenkező meggyőződése? Világos, hogy nem! Zimányi pedig még szept. 26-iki levele szerint ellene van Mezőfinék; okt. 1-én pedig megjelenik a „Szabad Szó“-ban a másik oldalu meggyőződése, ahol már Mezőfi hívének vallja magát.

Aki ismeri Zimányit, az nem fog csodálkozni ezen. Hánytatott életében mindig a pénz volt legfőbb vágya. Ez kellett neki akkor is, mikor tőlem a segílyt kérte; és csudálatos, így ír:

„Csak arra kérem, hogy lehetőleg kedden (28-án) sziveskedjen(ek) föladni (t. i. a pénzt), hogy szerdán megkaphassam.“

Természetesen, mert csütörtökön már itt volt a „Szabad Szó“ és megtudhattuk volna belőle jellemes cselekedetét és így a pénz nem mehetett volna el címére.

De mindettől eltekintve, azt jegyzem meg, hogy Zimányi már 1907. márciusától nem szegvári káplán. Ugyanis ekkor felfüggesztették botrányos viselkedése miatt. Azóta csavargott ide-oda és végül fővárosi hitoktató lett. Mivel pedig a váci püspök büntetésének eleget tenni nem akart, az esztergomi hercegprimás is kiadta az ultimátumot, mire ő azzal felelt, hogy kilépett a papi rendből. Tehát a kilépés nem volt önkéntes, hanem kény-

szült, mit említett levelében így fejez ki, korholván a váci egyházi kormányt, hogy a váci püspök:

„abban sem volt segítségemre, hogy ismét fővárosi hitoktató lehessen . . .“

Nem akaródzott a nehéz káplánkodás, azért önálló lelkészséget kért, amit meg nem kaphatott, mert a váci egyházmegyében nagyon kevés időt töltött.

Ha ezt meggyőződésnek lehet nevezni, úgy gratulálunk Mezőfinék és kívánjuk, hogy több meggyőződése ne legyen a párt egyik tagjának se, mint Zimányinak. Így igazán meg fogják váltani a világot a — tévelygéstől, mert hamar észretérnek az emberek.

Korpás Pál
esperes-plébános.

A leánykereskedés ellen.

Máshol is megterem a bünvirág, van dolga a törvénynek és társadalomnak a csábítókkal és kerítőkkal; de fájdalmas tapasztalat, hogy a női rabszolgavásár sehol sem foly olyan nagy arányban, mint Magyarországon. A „hungara“ a feslett magyar leányok piaca kiterjed az óvilágra és az újvilágra egyaránt. Alig van a világnak olyan zuga, ahol ne találkoznának Magyarországon vásárolt leányok. A leánykereskedés ellen egy nemzetközi egyesület alakult Magyarországon, amely leginkább van érdekelve a szomorú hírességben, szintén szervekedett a mentő akció. A végleges szervekedést megelőzőleg az angol Couste tartott érdekes előadást Budapesten, a Gazdasági Egyesület termében, nagy érdeklődés mellett.

A gyűlésen Prohászka Ottokár püspök elnökölts az előadó nagy tanulmányon és kutatásokon alapult, mely erkölcsü érzéstől áthatott értekezéséhez Rosemberg Augusta, a mentőmozgalom egyik vezetője is hozzászólt. Hogy Magyarországon ennyire grasszállhat a leánykereskedés, ennek olyan okai is vannak, amelyekre nem igen tértek ki az előadók. Pedig az okok gyökerének kivágása nagyrészt megoldandó a nehéz kérdést. A főok a népnek részben naivitása, részben tulságos kényelmességi vágya, az uri szokások majmolása. Ez főleg a nagyobb községek és városok alsóbbrendű lakosságában tapasztalható.

Ezt a gyökeres hibát lassan-lassan csak a

nevelés szüntetheti meg. Buzgó és erkölcsös nevelőkre van szükségünk, akik maguk is mentesek attól a kényelmességtől, hogy a hivatalos munkaidőn túl ne törődjenek többé a nép lelki életerével. A második ok gazdasági. Nagy a szükség, a megélhetés miatt való küzdelem.

Már a római szentencia megtalálta a romlás nyitját, hogy a szegénység a legnagyobb kerítő. Társadalmi berendezésünk is fölötte hibás. Az általános védkötelezettséggel behozott házassági tilalom érzékenyen növeli azt az akadályt, amelyet főképpen a városi elemnél a kenyérkereseti pályának későbbre maradt megnyitja támaszt a házasság ellen, ezzel tehát utat enged a demokralizációnak. Amíg ezeket az okokat nem szüntetik meg, jórészt meddő lesz a legerősebb szövetség működése is.

Ujdonságok.

— **Rendkívüli közgyűlés a vásártér miatt.** Köztudomásu, hogy országos vásárok alkalmával néha alig lehet mozogni a mi piacunkon, úgy meg van tömve portékájukat kínáló iparosokkal és kereskedőkkel. Nagyon természetes, hogy a nagy tolongásban könnyen érheti az embert baleset. Nemcsak testi épsége van kitéve veszélynek, hanem a zsebe is. A zürzavarral párosult akadály ugyanis elsőrendű melegágya a vásári tolvajoknak és zsebmetszőknek. Ezen bajok elkerülése céljából előljárásiakunk e hó 21-én délelőtt tanácsulást tartott és abban állapodtak meg, hogy javaslatot terjesztenek a főszolgabíró elé, mely szerint járuljon hozzá és rendelje el, hogy a csizmadiák, bocskor- és bakancs készítőik sátrai jövőben ne a nagy vásártéren állíttassanak fel, hanem a buzapiacon, Keresztes Nagy Sándor házához folytatólag le a Helfy-utcaig nyerjenek elhelyezést. A vásártérnek ily módon való rendezése által egyelőre nem kell tartani forgalmi akadálytól és az iparosok érdekei sem szenvednek károsodást. — A járási főszolgabíró magáéva tette a javaslatot és annak értelmében rögtön megtette a szükséges intézkedéseket, a módosított térképet pedig közszemlére kifüggesztették a község ház tanácstermé-

helyzetbe sodorná. Nekem az a megbízatásom van. kérjem nagysádot, térjen vissza Párisba, Tréles urhoz.

Majd hozzá tette:

— Különben legyen megnyugodva, nagysád. Az egyén, aki meg lesz bizva, hogy örködjék nagysád fölött, a legnagyobb diszkrecióval fog eljárni. Senki sem fogja sejtteni a jelenlétét.

Trélesné felemelte a fejét.

— És ha vonakodom, uram? . . .

— Ha vonakodik, asszonyom, mély sajnálatomra kénytelen lennékszigoru rendszabályokhoz folyamodni . . . De bizonyos vagyok benne, hogy nagysád nem fogja kimélni magát is a kellemetlen botránytól!

Trélesnének összezavarodtak a gondolatai. Tartott tőle, hogy a kedvese hirtelen visszatér s heves szavakra ragadtatja magát. És egyidejűleg méltatlankodás fogta el a férje iránt, aki leselkedtetett utána, követte és letartóztatta! Hát azt képzeli, hogy maga mellett fogja tartani akarata ellenére?

Ez az utóbbi érzés elhatározásra bírta a fiatal asszonykát. Nos, legyen! Menni fog! Az arcába vágja ennek az embernek a gyűlöletét, megvetését! Azután lássa, csakugyan visszatarthatja-e őt? Sőt jobbnak is tartotta, hogy így történt minden. Ment lesz minden nyugtalan-ságtól, minden sajnálkozástól.

— Jól van, uram, mondta végre, kész vagyok önnel menni!

A rendőrbiztos meghajtotta magát.

— Egy óra múlva indul az express-vonat, asszonyom.

— Azzal megyek, uram.

Az asszonyka lázasán várta a Varde visszatérését.

Még nem jött vissza, mikor jelentették neki, hogy itt a megrendelt fogat, mely a vasuti állomásra viszi. A fiatal nő hamarjában egy pár sort vetett papírosra, hogy értesítse Vardeot, ki most már egyedül kél át Amerikába s ő utána megy a következő hajóval.

Trélesnével Párisban röpült a vonat. Büszkén reszketve lépett be a férje dolgozó szobájába.

— Itt vagyok, uram, visszahozott a rendőrség, mint valami szajhát!

És kitört a felháborodása. Nem vétkesnek, még csak áldozatnak sem, hanem egyenesen kérdőre vonó bírának tünt fel. Nem egyedül magát védte bosszuálló szavaival, hanem az összes nőket, az összes elnyomottakat, mindazokat, akiknek van szívök s kik képesek ismereni a szerelem nagyságát, szépségét és szentségét!

És a világba kiáltotta a szerelmét.

— Igen, szeretem őt. Hallja? Képes ön megérteni ezt a szót? Szeretem őt! Senki és semmi el nem választ bennünket egymástól! Ezt akartam önnek megmondani. Ezért tértem vissza. És most tartson vissza, ha mer!

Íróasztalára könyökölve, ujjával a szakálában, Tréles komoly törelemmel hallgatott. Végre felemelte a szeméit és nagy nyugodtsággal mondta:

— Én visszaadom a szabadságodat, mondta, mihelyt vége lesz a beszélgetésünknek, ami különben rövid lesz. Csupán egy kérdésem van hozzád. Kérdezted magadban bizonyára, hogyan lehetek én olyan jól értesülve, hogyan ismerhetem a szeretőd nevét, a szokási tervedet, elutazásod napját? . . .

— Magán-detektívek! mondta a fiatal asszony megvetéssel.

— Nem, felelte Tréles, egy levélből.

— Levélből? Honnan? Kitől?

— Névtelen! . . . Ime, itt van!

Levelet nyujtott át neki. Blanche belepillantott. És hirtelen elsápadt; a keze reszketett.

— Ez lehetetlen! kiáltotta. Ön hazudik! Ez hamisítvány!

Egy név esett ki egyszerien a Tréles szájából:

— Varde Léon, ugy-e bár?

Az asszonyka karjai a levegőben hadonásztak. Végig vágódott a diványon. Megértette végre. Ujra elvonult lelki szemei előtt a reggel, a kedvesének a magaviselete, eszébe jutottak a szavai, a távolmaradása. Ő csak hódítvány, csak zsákmány, játékszer volt, melyre ráuntak. Léon abban a reményben eszelte ki az amerikai utat, hogy nem meri őt követni. És mert mégis merte s oda hagyott, feláldozott érte mindent, gyáván, aljasan, ocsmányul denunciálta, kiszolgáltatta őt a férjének!

Majd elájult fájdalmában, szégyenében, megaláztatásban. Felkiáltott:

— Ez iszonyatos! Ez sok! Inkább öljön meg!

A Tréles arca komoly maradt, a férfi kissé szomorú derültségével, ki ismeri az életet. Egy szánalom tükrözött rajta, míg a neje zokogott a vánkosba temetkezve és harapdálta a szövetet a fojtott állat hosszú nyögései közt. Tréles olyannak látta őt, mint a pille, mely megégeti magát a lángnál s vergődve esik vissza a földre. Apró darabokra tépte a levelet s aztán szeliden megszólalt:

— Blanche, te a nővéredtől térsz vissza. Foglald el helyedet a házban!

ben. Korom Gáspár községi képviselő még az nap appellált ezen ujtás ellen és 10 képviselőtársával igen sürgősen egybehivandó rendkívüli közgyűlés megtartását kérték.

Tegnap délelőtt sereglettek össze a község atyái, némely része azon célból, hogy egy esetleges újabb határozat alapján a fentebb említett hatósági rendelet visszavonassék (?) és a vásári térkép csak maradjon a régiben. Ha 40 évig jó volt, jó lesz ezután is. A tárgyalás során azonban furcsa dolog pattant ki. Ugyanis oly községi képviselők is pártolták a tanácsi javaslatot, akik a rendkívüli közgyűlést kérő íven — nem tudni: mi okból — aláírásukkal erősítették meg, hogy ellene vannak ezen újabb intézkedésnek. Hosszu vita után szavazásra került a sor. Egyenlő levén a szavazatok mennyisége, az elnöklő Veres Sándor bíró döntötte el a kérdést, persze hogy a tanácsi javaslat mellett. Aminthogy a hatóság rendeletét visszaszívati, illetőleg annak hatályon kívül való helyezését kérni nemcsak céltalan, de komikus is lenne!

— **Áthelyezett tanítónők.** A közoktatásügyi miniszter Balázs Anna állami népiskolai tanítónőt Csongrádról a diósgyőri iskolához helyezte át, Csongrádra pedig az így megüresedett állásra Tary Mária okl. tanítónőt nevezte ki.

— **A vármegye Horváth Mihálynak.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartott közgyűlésén Szentés város nagy szülöttének, Horváth Mihály történetírónak szobrára s életrajza megírására 10,000 koronát szavazott meg.

— **Tűzoltóbal.** Mult vasárnap tartotta meg a helybeli tűzoltó-egylet szokásos évi bálját, mely ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben a legsikerültebb multságok közé sorolható. Ugy látszik, a közönség nagyrésze méltányolni tudja a nemes intézmény tagjainak fáradozásait, mely elismerés csak buzdításul szolgálhat a jövőre az egylet közhasznú működéséhez. A bál kitűnően sikerült... Szép leányok, bájos menyecskék és kedves mamák sokasága vonult fel este 8 óra után az ez alkalomra gyönyörűen feldisített „Erzsébet-szálló“-ba. Az önkéntes tűzoltó-egylet tagjai kevésnek bizonyultak a szolgálat teljesítésére s a parancsnokság kénytelen volt alkalmi segédcapatot szervezni a helybeli fiatalság színe-javából, hogy a táncosnők hiányt ne szenvedjenek a tüzes táncok élvezetében. A fiatalság kitett magáért és köszönetet érdemelnek közreműködésükért. A fegyelem és rend sem hagyott semmi kívánnivalót hátra és a minden tekintetben sikerült multság csak a reggeli órákban ért véget. Megjelentek a bálban:

Asszonyok: Vitos Jánosné, Hevesi Menyhértiné, Zámbo Józsefné, Berger Jánosné, Apró Balászné, Valter Józsefné, özv. Pap Pál Pálné, özv. Lovász Józsefné (Sándorfalva), Szeri Józsefné, Mészáros Lajosné, Gyovay Istvánné, Hevesi Pálné, Veres Jánosné, Csepregi Andrásné, Keresztes Ferencné, Rácz Jánosné, Huszka Ákosné, Seres Béláné, Halász Mihályné, özv. Gulyás Lászlóné (Csongrád), Gulyás Jánosné, Kirsner Jakabné, Szimcsák Sándorné, Pitzer Istvánné (Szegevár), Kovács Miksáné, Diamant Vilmosné, Mihály Lajosné.

Leányok: Apró Jolánka, Elekes Eszti, Szimcsák Juszti, Kádár Eszti, Megyeri Eszti, Kirschner Erzsike, Gulyás Mariska (Csongrád), Mészáros Macuska, Szeri Veronka, Gyovay Juliska, Pap Pál Juliska, Tóth Mariska, Veres Mariska, Apró Juliska (Szegevár), Keresztes Anuska.

Ami a bál anyagi sikerét illeti, erre nézve a következőkben számolhatunk be: Összes bevétel volt 208 korona, ezzel szemben kiadás

92 K 87 f. Tiszta haszon maradt az egylet javára 115 K 13 fillér. Adományokat kapott az egylet jegy megváltás címén: Örgyőf Pallavicini Sándor 60 K, A szegvári Iparosok és Kereskedők Körétől 10 K, Vigh Gyula és Mezőfi Vilmos 5—5 K, Tary Istvántól 4 K, Boér Sándor, Zánthó Kálmánné, Vedres Béla, Büchler Gábor, Horváth Antaltól 2—2 K, Pichler Istvántól 1 koronát. Felülfizettek a pénztárnál: Weisz Mihály 4 K, Dr. Pity Sándor, Konec Lajos egyenkint 3 K 80 f, Weisz Imre 3 K, Ungár Dezső, Schwartz Lipót 2 K, Gelsy Péter 1 K 80 f, Sáfrán N., Szimcsák Sándor, Diamant Vilmos egyenkint 1 K 20 f, Fekete Gyula, Baksai Illés, Vecseri N., Wimmer Béla, Annus Sándor Schmid Dezső, Gulyás N. né, Varga József 1—1 K, Bárány József, Bauer Adolf, Mészáros Lajos, ifj. Mészáros Lajos egyenkint 80 f, Pap Pál Pálné, Jaksza Imre, Mészáros Lajosné, Keresztes Ferenc, Kovács Miksa egyenkint 60 f, Weisz Jenő 50 f, Borsi Imre 40 f, Rác János 30 f, Zámbo Pál 20 fillért. A nemes szívű adakozóknak az egylet ezután mond hála köszönetet.

— **Meghívó.** A Mindszent községben képeítéshez kötött munkával foglalkozó összes önálló iparosokat fölkérem, hogy az ipartestület megalakítása céljából a központi fiúiskola helyiségében folyó hó 31-én d. u. 1 és fél óraker tartandó közgyűlésen, saját érdekükből, pontosan és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Mindszent, 1909. október 21. Tary István, főszolgabíró.

— **Lóavatás.** Csütörtökön délután Szegeváron, pénteken délelőtt pedig Mindszentben tartott meg a lóavatás. Ugy Szegeváron, valamint községünkben az előállított ménnek közül 3—3 darabot talált alkalmasnak köztenyésztési célokra a lóavató bizottság.

— **Fölsült dohánycsempész.** Soós Ádám pénzügyőri fővigyázó a f. hó 18-án este Szentesen, a Vásárhelyi-úton egy kocsi lett figyelmessé, mert a kocsi ülő ember ahogy őt meglátta, hátra-hátra fordult és gyorsabb ügetésre noszogtatta fáradt lovát. A fővigyázó a kocsi után eredt, mikor azonban beérte és a gyepőlőszárat megragadta, az ember a lovat a hágcsőre lépő fölügyelőnek fordította, maga pedig leugorva a kocsirol, elfutott. A ló oldalba rugta Soós Ádámot, aki leesett ugyan erre a földhágóról, de a gyepőlőszárat nem bocsátotta el, hanem más irányba terelte vele a járművet, aztán, hogy a ló megcsendesedett, megvizsgálta a kocsi tartalmát és ekkor kiderült, hogy gyanuja alapos volt, mert a kukoricaszár alatt jóféle szűzdohány volt nagy mennyiségben elhelyezve. A főügyelő, miután sérülését a kiséri patikában bekötözték, a főtözsdehez hajtattott s ott lerakatta az 1 mm. dohányt. A kocsi tulajdonosa még nem került meg.

— **Kiss szerencsése nagy!** A magy. kir. szab. osztálysorsjáték csütörtöki befejező húzásán a 600,000 koronás főnyereményt a 96071. számú 8/8-ban eladott sorsjeggyel ismét a hírneves Kiss Károly és Társa bank részv. társaság (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.) szerencsés vevői nyerték, hol immár negyedszer nyerték meg a 600,000 koronás főnyereményt, nem hiába mondja a közmondás: „Kiss Szerencsése nagy!”

— **Vénasszonyok nyara.** A kalendárium fukar az évszakokban. Mindössze négyet ismer, a tavaszt, nyarat, őszt telet. Indiai Gyula, ez a kevéssé ismert, nagy tehetségű poéta, ki még a nyolcvanas évek elején, pályája kezdetén, reményeinek teljében, ugyszólván gyerekkével halt el, már észrevette a természetnek ezt a zsigori mostohaságát és panaszosan zengi egyik eredeti ötletes strófájában:

„Tél, tavasz csak bajt hozott rám.
Bajt a nyár is, bajt a tél is,
Tán egy ötödik évszakkal
Szerencsésebb lennék én is!”

Ami azonban akkoriban (ha ugyan igaz!) még nem volt, azt megteremtette a találékony utókor. Mert a magyar ember nem abból az agyagból gyurva, akit az ilyen szűkkeblűség zavarba hozna, hanem a naptár csináló „smu-

cig“ volt, hát fabrikál ő maga egy ötödik évszakot a saját gusztsusa szerint és ez a vénasszonyok nyara: Szent Mihály naptól Mindszentek napjáig. Vénasszony pedig sok van a világon s így az ötödik évszaknak, — amint a multban, úgy a jövőben is, — fölös számmal lesznek hivi, különösen ha olyan pompás, enyhe, sugaras napokkal kacérkodik, mint az elmúlt hét időjárása.

— **Házasság.** Szomorú Rozália úrnő, Megyeri Pál özvegye — mint Szegegről értesítik lapunkat — e hó 19-én esküdtett örök hűséget Ludwig József szegedi magánhivatalnoknak.

— **Ampuláltak, betegek figyelmébe!** Rendkívül érdekes, dus tartalmu árjegyzéke jelent meg az országos MAGYAR ORVOSI MÚSZERTÁR cég, Budapest, Rákóczi-ut 32. sz., kiadásában. — E jeles cég, mely tizedik éve áll fenn, ezen árjegyzéket a lapra való hivatkozás után, bárkinek ingyen és bérmentve, díszkréten megküldi. Az árjegyzék kivonatolatosan leírja az első segélyt, tartalmazza az összes betegápolási cikkek, sérvkötők, háskötők, gummiharisnyák stb. árait. Ugyszintén bemutatja a műanyag, műfűzők és az összes orthopaediai készülékeket ábrákban. Hyginikus különlegességekről külön szakasz van felvéve.

— **Rossz matéria.** Néhány hónapja egy Bödő László nevű lelencfiú került Csongrádra, aki e rövid idő óta már három helyen volt, mert mindenütt lopott és így elzavarták. A f. hó 9-án Mihálovics Rókusztól lopott a fiu egy nyakéket. Ezen is rajtavesztett, a rendőrség hoppon fogta, a nyakék megkerült és mert a fiu megfogadta, hogy soha többé nem lop, nem lett bántódása. De nagyon rossz matéria lehet a gyerek, mert fogadkozása nem tartott sokáig. A napokban két háziasszony állított be Csongrádon dr. Dékány Bélához, a hitelben vitetett hal árát kérni. Az orvos meglepődve tudatta az asszonyokkal, hogy ő nem rendelt halat senkitől, nem is vett, — ezek azonban a rendelést a következő cédulával igazolták, melyen az orvos pecsétje is rajta volt; „Tisztelt Halász ur! Kérem a fiunak 2 és fél kiló szép pontyot adni, az áráért tessék eljönni. Tisztelettel Dr. Dékány Béla.“ — Az asszonyok erre a rendőrségre mentek ahol a személyleírásról rögtön ráismertek Bödő Lászlóra. Erre a fiut bekisérve, vallatóra fogták és elismerte, hogy bemenve az orvos szobájában, ott annak bélyegzőjével egy papírdarabra lenyomatot csinált, aztán fölibe írta a levélkét és elment a halért. A halat nevelőanyjának, Túri Istvánnénak adta át, azt mondva, hogy horoggal fogta, aminek bizonyosságul az orrukát egy szöggyel véresre szurkálta. A fiut a közgyám bevitette a lencházba, hogy javító intézetbe helyezték el.

— **A visszatetsző szaga és ize következtében** oly nehezen bevehető csukamájolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsió“-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

— **A haragos boszúja.** Seiben József és Harmat János kisteleki legények ellenséges viszonyban éltek. Ez év augusztus 16-án a legelőn találkozott a két legény. Rögtön, amint meglátták egymást, kitört belőlük a virtus és előkerült egyik zsebéből a pisztoly, a másik

A kis gyermek elpusztul?

Adjon neki A SCOTT-féle csukamájolaj Emulsió-t és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ már gyakran visszazólitotta szüleiknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

válláról a vadász-fegyver. Seiben a sörétre töltött fegyverrel rálőtt ellenfelére akinek a fejét és karját érték a kilőtt sörétek, úgy hogy hetekig feküdt a sérüléseibe. A szegedi esküdtsek csütörtökön a vádlottat szándékos emberölés miatt négy évre ítélte.

— **Őszi országos vásárunk** tegnap kezdődött az állatvásárral. Nagyon sok jószágot hajtottak föl s a nagy kínálat miatt olcsón lehetett kapni. Kivételt csak a baromfi képezett, amely mostanság nagyon drága. — Ma a kirakodó-vásár lesz s ez is igen élénknek ígérkezik, mert télire mindenkinek van egyetmásvennivalója.

Apró komédiák.

A torta.

Lakodalmat ültek egy jómódu tanyai gazda házában. A lakoma végén szokás szerint a torta elfogyasztására került a sor. Az egyik vendégnek véletlenül a torta csucsát díszítő gipszangyal jutott, melyet abban a hitben, hogy enivaló, keservesen rácsált.

— Hogy izlik a torta, János bátyám? — kérdezte tőle a szomszédja

— Hát az ize csak megjárna, öcsém, — válaszolta az öreg, — csak hogy nem győzőm nyállal!

A fecskendő.

Egy alföldi kis faluban egyszer nagy tűz keletkezett. Tűzoltóság szervezve nem volt még akkor és a mentőkészülék mindössze egy rozoga fecskendőből állott, amit a közeli várostól vett a falu, úgy „kéz alatt.“

Rohannak a fecskendőért a bíró udvarába, vonszolják a helyszínre, teleöntik vízzel, de bizony nem működött. Nagy izgalom közepette nem vették észre, hogy tele van krumplival. A tűz nagy nehezen elaludt. Másnap tanácsot tartott az elöljáróság, megtorlandó ezt a vakmerő tettet. Legelsőnek a bíró szólalt föl bár elismerte, hogy a tűzifecskendő nem arra való, hogy abban krumplit tartsanak, mindamellert ő nem vétkes (az övé volt a krumpli), mert ő csak szivességből adott helyet az udvarán a fecskendőnek, pedig majdnem az egész udvart elfoglalja, hát legalább hasznát is akarja venni.

Hosszu tanácskozás után kimondta az elöljáróság határozatilag, hogy addig, míg a fecskendőnek külön hely nem akad, tovább is a bíró udvarán marad, kinek jogában áll a krumplit ezután is benne tartani, de minden tüzeset előtt három nappal kiszedni köteles és a fecskendőt rendbe hozni.

Az igazi ok.

Egy falusi tanító, elvégezvén egy este a felnőttek számára tartott előadást, megkérdezi Pál gazdától:

— Hát micsoda is ez a mi földünk? gazd' uram?

— Égitest.

— Hát aztán mozdulatlan-e? egy helyben áll-e?

— Nem a'! Forog biz az!

— Hát miért forog?

Pál gazda gondolkodik, törli a fejét, végre kiböki:

— Hát azért, könyörgöm, hogy lerázza a nimőtöt, ögye meg a fene, valahun egy is van.

Nyilt-tér.

Erovatban közlöttekért aláíróit terheli a felelősség.

Nyilatkozat.

Folyó évi július hó elején méltatlanul sértettem meg Braun Eberhard urat. Ezennel bocsánatot kérek és visszavonom a sértést.

Mindszent, 1909. okt. 21.

Mészáros Ferenc.

— Az aktuális könyvtár egy még egészen új, ismeretlen téren nyit ösvényt. Egy sajtósági irodalmi műfajt teremt meg. Belevészi az irodalomba a művészi eszközökkel dolgozó aktuális hatalmas erejét. Havon-

kint megjelenő kötetei azt a célt szolgálják, hogy a köztérre forgó, az aktualitás előterében álló kérdések, események, az emberiséget, az országot érdeklő művészi, tudományos és politikai problémák elsőrangú irodalmi művek formájában kerüljenek az olvasó kezébe. Most jelent meg e vállalat kiadásában Repülőgépen az északi sarkra, ára 1 korona 50 fillér, megküldi a kiadóhivatal, Bpest, Veres Pálné-utca 16/s. Az aktuális könyvtár Szomaházy István, a kitünő író szerkeszti.

A tiszántuli járás főszolgabírájától.

2467/1909. szám.

Hirdetmény.

A Mindszent községben lemondás folytán megüresedett **községi közgyámi állásra** pályázatot nyitok, s felhívom az állást elnyerni szándékozókat, hogy pályázati kérvényeiket hozzám legkésőbb november hó 6-ig nyújtsák be.

A közgyám évi fizetése 600 korona; viszont azonban a megválasztott tisztviselő hivatalának elfoglalása előtt 4000 korona összegű biztosítékot köteles letétbe helyezni.

A választás idejét utólagosan fogom megállapítani.

Mindsznt, 1909. október 19.

TARY ISTVÁN,
főszolgabíró.

Cirokseprü

előállításához szükséges cirokszakállt a legmagasabb áron megvesz a hódmezővásárhelyi 48-as munkáskör cirokseprü gyára V. ker., Jókai-utca 21. szám.

2—3

Jó eredmény

érhető el a mi lapunkban leközölt hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű **nyomtatvánnyal**

főlébreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafa-ték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás** mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik úgy az iparosoknak és kereskedőknek valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvevítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Szerelmes ifjak és leányok!

ha egymásközt levelet váltanak, mindig arra törek-szenek, hogy a kapott szép levélre még szebbet küldjenek úgy belső tartalom, mint külső csin tekintetében. Sokszor aztán nagy gondot okoz az ilyen finom kis levélkének beszerzése, mert a bohó szerelmes nem tudja, hogy hol lehet azokat olcsó pénzen megvásárolni. Pedig hát az nagyon egyszerű dolog, mert teljesen berendezett papirkereskedésben **mindenféle szebbnél-szebb és divatosnál-divatosabb levélpapírok kaphatók, a képzelhető legnagyobb választékban és igen olcsó árakon. Folyton a legszebb ujdonságok!**

Szerelmi levelezőkönyv, mely elősegíti a szép levelek megírását, mintegy 100 levélmintát tartalmaz, 60 fillér

Minden gazdaasszonynak sok jó tanácsot ad és nálam 80 fillérért beszerezhető a díszes kötésű **Nagy szakácskönyv**

Mindenféle papíráruk, írószerek, üzleti könyvek nagy raktára

Horváth Antal könyv, papír-, író- és rajzszekerkedése **Mindszinten**